

П. П. Білас

аспірант кафедри публічного управління та землеустрою
Класичного приватного університету

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

В статті теоретично обґрунтовано пріоритетність роботи щодо зміцнення здоров'я населення засобами фізичної культури, підготовкою майбутніх спортсменів-олімпійців, розвиток спортивної інфраструктури в міській та сільській місцевості. Приділено особливу увагу вивченню та аналізу діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють сферу фізичної культури та спорту. Спорт відіграє важливу роль у суспільному житті та може мати значний вплив на політичні процеси. Часто він використовується як інструмент дипломатії, організації міжнародних спортивних змагань. Саме спортивна спільнота на міжнародних змаганнях є носієм національної єдності, сили, міцності української культури та фізичної культури. Особливо важливо приділяти значну увагу стратегічному розвитку фізичної культури та спорту в територіальних громадах, а саме в сільських місцевостях. Важливо також, щоб прикладом для наслідування у фізичній культурі та спорті були вчителі закладів загальної середньої освіти та викладачі закладів вищої освіти, а також їхня участь в спортивно-масовій роботі, в щорічних проведеннях змагань з різних видів спорту серед вчителів, викладачів тощо. Такі спортивні заходи будуть привертати увагу та мотивувати різні вікові верстви населення до занять фізичної культури та спорту. Державне управління у сфері фізичної культури та спорту відіграє важливу роль у розбудові та відновленні країни. Актуальним напрямком дослідження та впровадження залишається адаптація олімпійських та неолімпійських видів спорту для людей з інвалідністю, ветеранів війни. Розкрито особливості державного управління фізичною культурою та спортом. Проаналізовано показники стану здоров'я населення в Україні. Запропоновано пріоритетні напрямки розвитку фізичної культури та спорту в Україні.

Ключові слова: державне управління, фізична культура, спорт, органи, здоров'я населення.

Вступ. Україна, виборовши свою незалежність у 1991 році в контексті широких політичних і соціальних змін, розпочинає низку важливих кроків для зміцнення своєї державності, економічної стабільності та міжнародного визнання. Важливим кроком у розбудові незалежної держави перших років з дня її проголошення є робота органів державного управління. Важливо відзначити, що одним із перших, хто представляли Україну в перші роки її незалежності, це були спортсмени з олімпійських видів спорту. Досягнення наших спортсменів на Олімпійських іграх – це прояв сили та міцності українців, які підвищують міжнародний авторитет країни та покращують її відносини з іншими державами.

Спорт відіграє важливу роль у суспільному житті та може мати значний вплив на політичні процеси. Часто він використовується як інструмент дипломатії, організація міжнародних спор-

тивних змагань. Саме спортивна спільнота на міжнародних змаганнях є носієм національної єдності, сили, міцності української культури та фізичної культури.

Фізична культура є інструментом гармонійного розвитку та зміцнення здоров'я людина протягом всього життя. Напрямок робіт, який ми досліджуємо, висвітлені у працях вітчизняних науковців і практиків, зокрема: Беленюк Ж. В., Вавренюк С. А., Грибан Г. П., Гуль І. Г., Завидівська О. І., Моргунов О. А., Петришин Д. Ю., Прощук Е. П., Стеценко С. Г., тощо.

Сутність державного управління у сфері фізичної культури та спорту полягає в організації, координації та контролі діяльності, спрямованої на розвиток фізичної культури та спорту в країні, покращення здоров'я населення і підвищення спортивних досягнень на національному та міжнародному рівнях. Визначення

пріоритетів, цілей, завдань, приділення максимальної уваги та зусиль у сфері фізичної культури та спорту є ключовим обов'язком держави.

Особливо важливо приділяти значну увагу стратегічному розвитку фізичної культури та спорту в територіальних громадах, а саме в сільських місцевостях. Як правило, дужене-значнізусилляприділяються органамидержавноївлади та органамимісцевогосамоврядування на розвитокфізичноїкультури та спорту в сільськіймісцевості. Варто зазначити, що значна кількість титулованих спортсменів та видатних спортивних діячів походять з сільської місцевості. Узв'язку з дефіцитом, відсутністю чи інших видів спорту в сільській місцевості батьки дітей змушені долати довгий шлях подорожі в міста задлязанять тими чи іншими видами спорту, якими хочуть та можуть займатисяпідростаюче молоде покоління. Відсутність спортивних секцій, спортивної інфраструктури, спортивного інвентаря, кваліфіковано-мотивованих тренерів з різних видів спорту в сільській місцевості – це втрата потенційно титулованих Олімпійців в майбутньому, які представлятимуть Україну на міжнародній арені спорту вищих досягнень.

Нажаль,внаслідок повномасштабного вторгнення агресора в Україну, кількість людей, які потребують соціальної підтримки та відновлення, зросла в рази. Міністерству молоді та спорту України потрібно більше звертати увагу та працювати над тим, щоб спорт, фізична культура та рухова активність ставали доступними для всіх, хто цього потребує та активно впроваджує нові підходи для розвитку адаптивного спорту. Міністерству необхідно налагодити співпрацю зі спортивними федераціями, асоціаціями та організаціями олімпійських та неолімпійських видів спорту щодо затвердження правил спортивних змагань, які передбачають адаптацію виду спорту до потреб ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування з метою сприяння інклюзії та інтеграції до повноцінного життя членів суспільства, фізичній, психологічній реабілітації, розвитку можливостей до самостійного способу життя, залученості до місцевої спільноти тощо.

Постановка завдання: аналіз літературних джерел сутності державного управління фізичною культурою та спортом, визначити пріоритети розвитку фізичної культури та спорту, створення розгалуження мережі адаптивних спортивних клубів для ветеранів війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку українського суспільства зберігається актуальність усебічної підтримки сфери фізичної культури і спорту з боку держави. Такий стан речей унормований чинним законодавством. У ст. 3 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» відзначається, що держава регулює відносини у сфері фізичної культури і спорту шляхом формування державної політики в цій сфері, створення відповідних державних органів, фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, нормативно-правового та іншого забезпечення розвитку фізичної культури і спорту, а також визнання широкого самодіяльного статусу фізкультурно-спортивного руху в Україні і комплексної взаємодії державних органів з громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості. Реалізація вказаної норми законодавства потребує цілеспрямованої злагодженої роботи державних інституцій, територіальних громад, виробничих структур, приватних організацій, громадських об'єднань і фахівців сфери. Насамперед це стосується категорії фахівців, які мають статус державних службовців або працюють в організаціях, які фінансуються з державного або місцевих бюджетів [2, с. 1].

Особливістю управління у галузі фізичної культури і спорту органами загальної компетенції є те, що вони здійснюють зазначену діяльність і разом з тим розв'язують інші завдання, віднесені до їхньої компетенції, – розвиток економіки, соціальної сфери, національної безпеки та оборони тощо. До системи державних органів загальної компетенції, які здійснюють управління у галузі фізичної культури і спорту, належать: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, місцеві органи виконавчої влади. Верховна Рада України визначає державну політику й здійснює законодавче регулювання відносин в сфері фізичної культури та спорту, а також здійснює в межах своїх повноважень контроль за реалізацією державної програми розвитку цієї сфери й за виконанням законодавства про фізичну культуру та спорт.

Міністерство молоді та спорту України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Міністерство молоді та спорту України входить до системи органів виконавчої влади і є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування

та забезпечення реалізації державної політики у сфері освіти і науки, інновацій та інформатизації, інтелектуальної власності, молоді, фізичної культури та спорту. Органи місцевого самоврядування сприяють розвиткові самодіяльного масового спорту (основу його становлять різноманітні фізкультурно-спортивні секції), заохочують і стимулюють діяльність підприємств, установ, організацій і громадян у цій сфері. Місцеві ради запроваджують систему пільг і заохочень для підприємств, які спрямовують частину свого прибутку на розвиток фізичної культури і спорту, будівництво об'єктів фізкультури та спорту, організацію відпочинку [6, с. 268–269].

Державні органи управління, до компетенції яких входить фізична культура, умовно можна поділити на три групи: органи загальної, відомчої та спеціальної компетенції. До першої з названих груп відносяться такі, що у своїй діяльності розглядають та вирішують питання з різних сфер життя країни, в тому числі фізичної культури. Найголовнішим представником органів управління загальної компетенції є Верховна Рада України. Це вищий орган законодавчої влади, який приймає законодавчі акти, що регулюють розвиток фізичної культури та спорту в країні. Так, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про фізичну культуру і спорт», який є законодавчою базою функціонування всіх підсистем фізичної культури. Крім названого закону, Верховною Радою приймаються закони, у яких йдеться про фізичну культуру (про охорону здоров'я, працю, освіту тощо). У складі Верховної Ради України діє депутатська комісія у справах молоді, спорту і туризму. Вона вивчає проблеми, бере участь у розробці рішень Ради, організовує роботу з їх виконання, здійснює контроль. Аналогічні функції виконують депутатські ради обласного, міського та громадських рівнів. Крім того, обласні та місцеві адміністрації формують склад та керують діяльністю відповідних комітетів фізичної культури та спорту державних органів спеціальної компетенції. Рішення рад носять законодавчий характер і є обов'язковими для всіх фізкультурних організацій, що розташовані на їх території. Зміст роботи депутатських комісій визначається планом роботи, у якому враховуються пропозиції депутатів і накази виборців [3, с. 40].

Другу групу державних органів, в компетенції яких знаходяться питання фізичної культури, складають органи відомчої компетенції. До її

складу входить ряд міністерств і відомств та їх органи на місцях. До другої групи відносяться Міністерство освіти та науки України, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство культури, Міністерство оборони, Комітет Національної безпеки, Міністерство внутрішніх справ та інші. Для керівництва розвитком фізичної культури в рамках міністерств утворені відповідні управлінські структури. Так у системі Міносвіти України діє Управління з фізичної культури і спорту, яке є державною (бюджетною) організацією. Управління керує розвитком фізичної культури серед дітей, учнівської та студентської молоді. Відповідні осередки існують в областях. [3, с. 40–41].

Третю групу органів державного управління складають органи спеціальної компетенції. До цієї групи входять Міністерство України у справах сім'ї, молоді і спорту, на обласних, міських, районних рівнях – комітети, відділи, управління, сектори. Міністерство України у справах сім'ї, молоді і спорту – є центральним органом державної виконавчої влади, підвідомчим Кабінету Міністрів України. Міністерство забезпечує реалізацію державної політики з питань молоді, фізичної культури і спорту, несе відповідальність за їх розвиток. У межах своєї компетенції Міністерство організує виконання актів законодавства України і здійснює систематичний контроль за їх виконанням [3, с. 41].

Державне регулювання процесу масового спорту виступає пріоритетним завданням офіційних інституцій у всіх розвинених країнах світу. Зміна статусу спорту в бік зменшення у системі цінностей молоді негативно позначається на процесі її соціалізації. Сучасне українське суспільство не в змозі самостійно вирішити проблеми масовості фізкультурно-спортивного руху молоді без підтримки держави. Тому проблеми розвитку масового спорту та фізичної культури мають знаходити своє вирішення на державному рівні [9, с. 176].

Розвиток фізичної культури та спорту на рівні держави, формування державної політики, спрямованої на виховання здорового молодого покоління, є базовим пріоритетом державної політики в умовах глобальних викликів та трансформацій. Отже, актуальність питання пошуку ефективних механізмів впровадження раціональної державної політики у галузі фізичної культури та спорту викликає увагу науковців до розробки цієї проблематики [8, с. 5].

Останні 40–50 років у високорозвинутих країнах завдяки державній політиці смертність

людей зменшилася на 15%, збільшилася тривалість життя на 15–20 років. Натомість в Україні ми маємо шокуючі показники щодо стану здоров'я населення. Україна посідає перше місце за рівнем смертності в Європі. В нашій країні займаються фізичною культурою і спортом приблизно 13,5% населення, що набагато менше, ніж у розвинених країнах, де цей показник становить від 40% до 50%. За даними Міністерства охорони здоров'я України, серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів спостерігаються функціональні відхилення в діяльності різних систем організму – у 50%, серцево-судинної системи – у 26%, нервово-психічні розлади – у 33%, захворювання органів травлення – у 17%, захворювання ендокринної системи – у 10% школярів. Так, у 2014 р. захворюваність дітей віком від 0 до 17 років в Україні становила 1286,1 випадку на 1 000 осіб відповідного віку (у 2013 р. – у 1394,4 випадку). За даними Міністерства освіти і науки України, 36% учнів загальноосвітніх шкіл мають низький рівень фізичного здоров'я, 34% – нижче за середній, 22% – середній, 7% – вище за середній і лише 1% – високий. Схожі тенденції спостерігаються і в інших вікових категоріях населення України що потребує вирішення на всіх рівнях управління [5, с. 108].

Рівень розвитку фізичної культури і спорту перебуває у певній залежності від організаційної злагодженості управлінського механізму, який скеровує поступальний розвиток спортивної діяльності завдяки взаємодії і чіткому розмежуванню повноважень державних органів влади, проведенню чіткої програми дій щодо провадження державної політики з її розвитку, визначення місця та ролі підприємницьких структур та громадських організацій у цих процесах. Тенденції розвитку галузі свідчать про наявність інтеграційних процесів, які спрямовані на приведення у відповідність вітчизняних управлінських стандартів сфери фізичної культури і спорту до рівня провідних країн світу [4, с. 217].

У зв'язку з розвитком сучасних видів спорту, які визнані в Україні, сформовані організації та федерації потребують професійно-підготовлених кадрових працівників, тренерів-викладачів в тих чи інших сучасних видах спорту, а це значить, що створяться або можуть створитися більша кількість робочих місць в Україні. Також зростатиме потреба професійно-підготовлених тренерів адаптивної фізичної культури та тре-

нерів підготовки спортсменів Паралімпійських видів спорту.

Сфера фізичної культури і спорту регулюється великою кількістю нормативно-правових актів, які умовно можна об'єднати у три групи:

1) нормативно-правові акти міжнародного характеру;

2) чинне законодавство України фізкультурно-спортивної спрямованості;

3) «lex sportiva» («м'яке спортивне право») – сукупність матеріальних і процесуальних норм (правил) різної юридичної природи як правової, так неправової регламентації.

Крім того, варто відзначити такі акти міжнародного спортивного законодавства, як Основи Олімпійської хартії та Олімпійська хартія Міжнародного олімпійського комітету, а також міжнародні спортивні регламентні акти, як, наприклад, регламентні документи проведення Олімпійських змагань, статут Міжнародної федерації футболних асоціацій (ФІФА), правила арбітражного трибуналу ФІФА, Антидопінговий кодекс ВАДА (Всесвітньої антидопінгової агенції) та ін. Важливою для визначення специфіки правового регулювання у сфері спорту є судова практика, наприклад, рішення Спортивного арбітражного суду (TAS), статuti спортивних клубів та ін. [10, с. 5].

Під поняттям «управління спортом» розуміємо сукупність управлінських дій державними органами влади, які не виконують господарських функцій і спрямовані на визначення цілей, формування принципів та інструментів державної політики в сфері фізичної культури і спорту, а також впровадження цієї політики всіма суб'єктами управління. Під «управлінням спортивними організаціями» розуміємо сукупність управлінських дій суб'єктами сфери фізичної культури і спорту, які ведуть виробничо-господарську, комерційну чи фінансову діяльність з метою отримання прибутку [4, с. 215].

Обов'язком держави є збереження та зміцнення здоров'я своїх громадян, свого народу. Одним із найважливіших чинників покращення стану здоров'я є інформатизація населення про важливість занять систематичної рухової активності – фізичною культурою.

На думку П. К. Петрова у широкому розумінні, головною метою інформатизації є якісна перебудова системи освіти в напрямі підготовки особистості до існування в світовому інформаційному співтоваристві. Поруч з тим, цього слід досягати шляхом формування знань, умінь

та навиків, що дозволяють забезпечити потенційну можливість кожному члену суспільства до вільного доступу та взаємодії з «відкритою інформацією» за допомогою засобів інформатизації, адекватних сучасному рівню науково-технічного та економічного розвитку демократичної країни [7, с. 35].

Державне управління сферою фізичної культури та спортом в Україні ще перебуває у стадії вдосконалення. Реформування даного напрямку потребує вирішення комплексу організаційних, економічних і правових питань з урахуванням досвіду європейських країн. Це дуже важливо для розвитку здорової і соціально активної нації. Характерною особливістю соціально-культурної сфери є те, що вона пов'язана не тільки з матеріальними цінностями, а й значною мірою з духовними потребами громадян [2, с. 2]. Саме державне управління фізичної культури та спорту повинне працювати над вдосконаленням оповіщення в інформаційному суспільному просторі громадян про важливість занять фізичною культурою та спортом, а саме: над збільшенням уваги фізкультурної освіти серед освітян, закладів загальної середньої освіти та закладів вищої освіти. Важливо також, щоб прикладом для наслідування у фізичній культурі та спорті були вчителі закладів загальної середньої освіти та викладачі закладів вищої освіти, а також їхня участь в спортивно-масові роботі, в щорічних проведеннях змагань з різних видів спорту серед вчителів, викладачів. Такі спортивні заходи будуть привертати увагу та мотивувати громадськість до занять фізичної культури та спорту.

Розвиток фізичної культури та спорту має високу соціально-економічну актуальність, що визначає можливості для забезпечення іміджу країни на міжнародній арені, підвищення рівня туристично-рекреаційного потенціалу, національної свідомості та патріотизму. Проте будь-які зміни в системі суспільних відносин, зокрема і такі загрозливі, як військова агресія іншої країни, стає актуальним викликом для стану сфери фізичного виховання та спорту, пов'язаними з появою соціальних, економічних та екологічних суперечностей, ускладненням міжнародних, національних і локальних проблем, змінами характеру відносин між владою та суспільством, та потребує визначення характерних ознак сучасного стану сфери фізичного виховання та спорту України в умовах військової агресії росії [1, с. 101]. Розуміння того, що май-

бутнє будь-якої країни визначається здоров'ям членів суспільства, призвело до посилення ролі фізичної культури й спорту в діяльності держави й суспільства й активного використання фізичної культури й спорту в підтриманні й зміцненні здоров'я населення [11, с. 132].

Аналіз діяльності органів державної влади України показав, що необхідно надавати вагомого значення питанням фізичного виховання, фізичної культури і спорту, розглядаючи їх як найбільш економічно вигідний і ефективний шлях профілактики захворювань, зміцнення генофонду, підвищення потенціалу трудових ресурсів, психофізичного здоров'я, зростання добробуту населення і вирішення інших соціальних проблем [2, с. 3]. Саме національна свідомість являється ключовим моментом в ідейному підході позитивних змін в суспільстві щодо економічного розвитку фізичної культури та спорту в Україні.

Фізична культура, фізична підготовка тісно пов'язані з професійною діяльністю громадян, які виконують життєво-необхідну роботу, пов'язану з обороною національної безпеки та територіальної цілісності держави, а саме це: військовослужбовці, поліцейські, пожежники, рятувальники тощо. Сьогоднішні реалії життя звертають нашу увагу на зміцнення держави та її оборони, на підготовку військовослужбовців для виконання їхньої професійної діяльності, в якій важливим чинником впливу на результативність в професійній діяльності являється фізична підготовка, а основним засобом фізичної культури є фізична вправа. Сутність державного управління у сфері фізичної культури та спорту відіграє важливу роль у розбудові та відновленні країни.

Висновок. Отже, проаналізувавши стан розвитку фізичної культури та спорту, ми констатуємо важливість розвитку цієї галузі в соціальному житті кожного громадянина. Пріоритетними напрямками розвитку фізичної культури та спорту є: зменшення кількості захворюваності серед дітей та дорослих на серцево-судинну систему, нервово-психічні розлади, захворювання органів травлення, захворювання ендокринної системи, зменшення смертності, засобами фізичної культури; залучення більшої кількості людей різної вікової категорії до занять спортом та фізичною культурою; завоювання більшої кількості медалей збірними командами України з різних видів спорту на чемпіонатах Європи, Світу та Олімпійських

Іграх; створення новітніх сучасних спортивних майданчиків, що є важливим елементом фізичного розвитку та активного відпочинку для людей будь-якого віку в обласних центрах, містах, населених пунктах, об'єднаних територіальних громадах, сільських місцевостях. Вони включають в себе різноманітні об'єкти, такі як футбольні поля, баскетбольні та тенісні корти, тренажери на відкритому повітрі, бігові доріжки, а також дитячі майданчики тощо; створення фізкультурно-оздоровчих центрів реабілітаційного спрямування для відновлення, покращення стану здоров'я та розвитку фізичних якостей військовослужбовців Збройних Сил України для виконання професійної діяльності; створення розгалуженої мережі адаптивних спортивних клубів та забезпечення умов для занять тим чи іншим видом спорту ветеранами війни, особами з інвалідністю, особами з обмеженими можливостями в залежності від інтересів та вподобань з метою сприяння інклюзії та інтеграції до повноцінного життя суспільства, фізичній, психологічній реабілітації, розвитку можливостей до самостійного способу життя, залученості до життя місцевої спільноти. На нашу думку, робота над підвищенням свідомості громадян щодо здорового способу життя, залученням більшої кількості людей до фізичної культури та спорту є обов'язком органів державного управління.

Список використаної літератури:

- Беленюк Ж. В. Сучасний стан сфери фізичного виховання та спорту України в умовах військової агресії росії. Публічне урядування №1 (34). URL: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2023-1\(34\)-122023](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2023-1(34)-122023). С.100-104.
- Вавренюк С.А. Теоретико-правові основи державного управління фізичної культури і спортом в Україні. Розвиток системи державного управління в Україні Теорія та практика державного управління. – Вип. 3 (46) 2014 С.1-4.
- Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури та спорту. Державні органи управління фізичною культурою і спортом в Україні. Вид-во «Рута», 2022 С.40-41.
- Гуль І.Г., Завидівська О.І. Теоретико-методичні підходи до удосконалення системи управління спортивною діяльністю в умовах ринку. DOI: [https://doi.org/10.15802/rtem.v0i3\(19\).210827](https://doi.org/10.15802/rtem.v0i3(19).210827) Review of transport economics and management, вип. 3(19) 2020. С.213-220.
- Моргунов О.А. Фізична культура та спорт як напрямок публічного адміністрування в Україні. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 2(27), 2019 С.108-112.
- Петришин Д.Ю. Аналіз системи державного управління у сфері фізичної культури та спорту в Україні. Науковий вісник НЛТУ України. – 2016. – Вип. 26.2 С.267-271.
- Пітин М. Переваги процесів інформатизації для галузі фізичної культури та спорту. Переваги процесів інформатизації для галузі фізичної культури і спорту. Теорія та методика фізичного виховання № 04. 2012. С.35-39.
- Прощук Е. П. Теоретико-методичні підходи та нормативні засади управління процесами розвитку фізичної культури та спорту у системі публічного управління. №4. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2020-4-7583> 2020.
- Сіренко Р.Р. Ефективність державного регулювання процесами соціалізації української молоді за її активної участі у масовому спорті. Механізми державного управління. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління Том 29 (68) № 5 2018 С.175-179.
- Чокля О. І., Фальковський А. О. Специфіка державно-правового регулювання фізичної культури і спорту в Україні. Теорія та історія держави і права. Прикарпатський юридичний вісник Випуск 2(31), 2020 С.3-9.
- Шевчук О.Р. Теоретичні основи державного регулювання фізичної культури та спорту в Україні. Публічне управління і адміністрування в Україні. Випуск 10. 2019 С.132-135.

Bilas P. P. The essence of state administration in the field of physical culture and sports

The article theoretically substantiates the priority of work on strengthening the health of the population by means of physical culture, training future Olympic athletes, developing sports infrastructure in cities and in the countryside. Special attention is paid to the study and analysis of the activities of local self-government bodies and state authorities. The normative legal acts regulating the field of physical culture and sports are analyzed. Sport plays an important role in social life and can have a significant impact on political processes. It is often used as a tool of diplomacy, organization of international sports competitions. It is the sports community at international competitions that is the bearer of national unity, strength, strength of Ukrainian culture and physical culture.

It is especially important to pay significant attention to the strategic development of physical culture and sports in territorial communities, namely in rural areas. It is also important that teachers of general secondary education institutions and teachers of higher education institutions, as well as

their participation in sports and mass work, in annual competitions in various types of sports among teachers, lecturers, etc., are a model in physical education and sports. Such sports events will attract attention and motivate different age categories of the population to engage in physical education and sports. An important role in the development and recovery of the country is played by the essence of state management in the field of physical culture and sports. Adaptation of Olympic and non-Olympic sports for people with disabilities and war veterans remains a topical area of research and implementation. The essence of the process of state management of physical culture and sports is revealed. The concepts of "sports management" and "sports organization management" are revealed. The indicators of the state of health of the population in Ukraine were analyzed. The priority directions of the functioning of physical culture and sports activities in Ukraine are proposed.

Key words: *public administration, physical culture, sport, bodies, public health.*